

Revisorerna

Till:
Kommunfullmäktige
Hylte kommun

Revisorernas redogörelse för år 2023

1. Inledning

Vi har utfört granskning enligt kommunallagen, revisionsreglementet och god revisionsred i kommunal verksamhet.

Revisionsarbetet har avsett både förvaltnings- och redovisningsrevision i enlighet med upprättad revisionsplan och har omfattat all verksamhet som bedrivs i nämnderna. Urvalet av granskningsprojekt har skett efter kriterierna väsentlighet och risk.

Förvaltningsrevision avser granskning av om verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi har också granskat om nämndernas styrning och uppföljning varit tillräcklig för att effektivt bedriva verksamheterna.

Redovisningsrevision syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom nämnder och styrelse är tillräcklig. Det gäller alltså frågan om tillförlitlighet i räkenskaper och säkerhet i system och rutiner och omfattar dels den löpande redovisningen, dels årsredovisningen.

Bedömning görs också avseende om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Revision av intern kontroll syftar till att utröna om kommunen har analys av och kontroll på riskerna i verksamheterna.

2. Genomförda granskningar

Avsnittet redogör för granskningen av kommunens delårsrapport och årsredovisning samt de viktigaste resultaten av under året genomförda fördjupade granskningar.

2.1 Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Granskning av delårsrapport per 2023-08-31

En översiktlig granskning av delårsrapporten per 2023-08-31 har genomförts. Enligt kommunallagen ska fullmäktige ange mål och riktlinjer för verksamheten och finansiella mål kopplade till god ekonomisk hushållning. En uppföljning av dessa skall redovisas i delårsrapporten och årsredovisningen. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Denna bedömning skall ske skriftligen.

Vid granskningen iakttog revisorerna särskilt:

- ▶ Det prognostiserade resultatet för 2023 uppgick till -12,6 mnkr, vilket var 18,7 mnkr lägre än budget. Resultatet för helåret 2022 uppgick till 21,1 mnkr.

- ▶ Skatteintäkterna förväntades öka med ca. 8,0 procent medan verksamhetens nettokostnader förväntades öka med 12,2 procent i jämförelse mellan utfall 2022 och prognos 2023.
- ▶ Det konstaterades att helårsprognosen avseende investeringar låg långt ifrån den investeringsbudget som fullmäktige antagit. Utfallet bedömdes uppgå till ca. 46,4 % av helårsprognos.
- ▶ Nämndernas totala prognosticerade budgetavvikelse uppgick till -18,7 mnkr.
- ▶ Delårsbokslutet var väl dokumenterat och kommunen har tillförlitliga avsättningar av väsentliga balans- och resultatposter
- ▶ Delårsrapporten har upprättats i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendation R17 från rådet för kommunal redovisning med undantag för:
- ▶ Prognosen för helåret indikerar i delårsrapporten att balanskravsresultatet inte kommer att uppnås.
- ▶ 2 av 5 finansiella mål för räkenskap bedöms uppnås per 2023-08-31.
- ▶ Av de 19 övergripande verksamhetsmålen bedöms 7 mål helt uppfyllda, 7 delvis uppfyllda och 4 som ej uppfyllda per 2023-08-31. 1 mål mäts inte per samma period.

Kommunstyrelsens egen sammanfattade bedömning var att Hylte kommun, baserat på årets första 8 månader, inte kommer uppnå kravet på god ekonomisk hushållning vid årsskiftet. För god ekonomisk hushållning måste 100 % av de finansiella målen och 80 % av verksamhetsmålen uppnå god kvalitet. För helåret prognostiserades att 60 % av de finansiella målen skulle uppnås och att 78 % av verksamhetsmålen helt eller delvis skulle uppnås.

Baserat på delårsrapporten kommer balanskravsresultatet inte uppnås. Sammantaget bedömdes resultatet i delårsrapporten inte fullt ut vara förenligt med de mål som fullmäktige beslutat i budget 2023, och Hylte kommun uppnår inte god ekonomisk hushållning.

Granskning av 2023 års bokslut och årsredovisning

Vår bedömning är att kommunen efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet efter ianspråktagande av Resultatutjämningsreserven. Kommunen har ett underskott från 2023 att återställa på 3,9 mnkr. att återställa samt efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans efter ianspråktagande av resultatutjämningsreserven.

Vår bedömning är att utfallet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Vår bedömning är att utfallet inte är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt.

Vår samlade bedömning är att kommunen inte uppnår en god ekonomisk hushållning år 2023.

Den finansiella redovisningen i allt väsentligt har tagits fram i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och kommunens centrala riktlinjer

Räkenskaperna och kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av 2023 års resultat och ställning per 2023-12-31

2.2 Fördjupade granskningar

Hearing gällande kommunens dricksvattenförsörjning

Hearingen syftade till att, som en del i den grundläggande granskningen, översiktligt bedöma om det finns en tillräcklig styrning avseende dricksvattenförsörjning. Hearingen omfattade följande områden:

- ▶ Behovsanalys och kapacitetsbedömningar avseende dricksvattenförsörjning
- ▶ Planering av dricksvattenförsörjning
- ▶ Åtgärder med anledning av dricksvattendirektiv

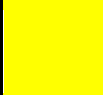
Vår slutsats var att det finns en bristande styrning i arbetet med att tillhandahålla en hållbar dricksvattenförsörjning. Det finns formulerade målsättningar för att minska läckaget i ledningarna samt stärka planeringen för reservvatten. Samtidigt bedömdes det som en brist att det saknas en tydlig planering för vilka åtgärder som ska vidtas för att uppnå målsättningarna. Särskilt då uppgifter indikerar på att det finns ett omfattande utläckage i nuvarande ledningsnät. Vi noterade att det har gjorts justeringar i befolkningsprognosen och vill med anledning av detta påtala vikten av att utgå från de senaste planeringsförutsättningar i det kommande arbetet.

Vi konstaterade därtill att nämnden inte skulle komma att leva upp till lagkraven rörande vattentjänstplan och även att det fortsatt saknas tillstånd för merparten av kommunens vattentäkter. Det bedömdes därtill som positivt att verksamheten har identifierat utmaningar och att det finns en förståelse för vad som krävs för att driva arbetet framåt.

Granskning av verkställande av kommunfullmäktiges beslut

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll för att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedömdes vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfrågor	Bedömning	
Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att kommunfullmäktiges beslut verkställs och återrapporteras på ett tillfredsställande sätt		Ja
Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna i bevakningen och verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut?		Ja
Finns det tydliga rutiner för hur återrapporteringen till fullmäktige ska ske?		Delvis

Genomför kommunstyrelsen i enlighet med sin uppsiktsplikt en ändamålsenlig uppföljning av de beslut som fattats av kommunfullmäktige?		Delvis
---	--	--------

Den samlade bedömningen var att ärendeberedningsprocessen till stor del är fungerade när det kommer till verkställigheten men att det finns brister när det kommer till återrapporteringen av verkställigheten.

Bedömningen grundade sig på att det finns en tydlig gång från beslut i kommunfullmäktige till expediering av kommunfullmäktiges beslut till nämnderna. Det framgår också att det finns en samsyn kring ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och nämnderna vad gäller verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut. Granskningen av tio beslut antagna av kommunfullmäktige 2021–2023 visar att ärendeberedningsprocessen till stor del är fungerade men att det finns brister när det kommer till återrapporteringen av verkställigheten.

Vi bedömde kommunstyrelsens hantering som bristfällig vad gäller uppdragen som motionen om träbyggnadsstrategi föranledde. Bedömningen grundas på att kommunstyrelsen beslöt att bordlägga ärendet istället för att gå upp med en begäran om förutsättningar för att verkställa motionen i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinje. Vidare grundas bedömningen på att den inte fanns med i den senaste rapporteringen av uppdragen till kommunfullmäktige.

Vi noterade även att flera av de uppdrag som kommunfullmäktige har fattat beslut har av olika anledningar tagit lång tid för kommunstyrelsen/nämnderna att bereda/verkställa. Kommunstyrelsen kan med fördel, i sin beredning till kommunfullmäktige, föreslå en tidplan för verkställigheten för egen del och för nämndernas del om inte nämnderna gör det själva. På så sätt har kommunfullmäktige en möjlighet att följa om ärendet följer den beslutade tidplanen eller få en förklaring på varför det tar längre tid än vad som är beslutat.

Avslutningsvis var bedömningen att kommunstyrelsen framöver bör göra ett av två val. Antingen följa riktlinjen om beredning och uppföljning av motioner avseende rapportering från nämnderna, vilket skulle innebära att ansvarig nämnd skriftligen ska rapportera till kommunstyrelsen i samband med höstens samråd mellan nämndernas presidier och kommunstyrelsens arbetsutskott. Eller föreslå till kommunfullmäktige att ändra riktlinjerna så att de följer det befintliga arbetssättet. Det nuvarande arbetssättet genom att kommunstyrelsen bereder två uppföljningar per år förefaller enligt vår mening vara tillräckligt vad gäller kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas hantering.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderade vi kommunstyrelsen att:

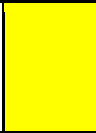

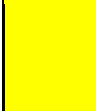
- ▶ Tillsammans med nämnderna gemensamt se över riktlinjerna för återrapportering av kommunfullmäktiges beslut, samt
- ▶ I sin beredning av ärenden till kommunfullmäktige föreslå en tidplan för när uppdrag ska vara verkställda som kommunfullmäktige fattar beslut om i samband med sin behandling av ärendena.

Granskning av orosanmälningar

Granskningens syfte var att bedöma om kultur- och folkhälsönämndens och barn- och ungdomsnämndens säkerställt en ändamålsenlig hantering av orosanmälningar. I

nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedömdes vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns det ett ändamålsenligt ledningssystem i form av riktlinjer, kompetensstöd med mera för en ändamålsenlig och rättssäker hantering av ärenden?		Delvis
Finns det statistik över anmälningarna och rapporteras dessa till kultur- och folkhälsonämnden?		Nej
Är ledtiderna för skydds- och förhandsbedömningar rimliga?		ET ¹
Finns det en tillräcklig samverkan mellan kultur och folkhälsonämnden och barn- och ungdomsnämnden vid orosanmälningar till socialtjänsten?		Nej
Finns det rutiner för att säkerställa att medarbetare med anmälningsskyldighet är medvetna om anmälningsskyldigheten?		Delvis

Vår sammanfattande bedömning var att kultur- och folkhälsonämnden och barn- och ungdomsnämnden inte fullt ut har en ändamålsenlig hantering av orosanmälningar.

Bedömning grundade sig på att ledningssystemet inte är fullt implementerat i verksamheten. Det finns därmed risk för att rättssäkerheten och kvaliteten på verksamheten brister, då det inte kan säkerställas att rutiner, lagar och föreskrifter följs. Konkreta exempel på områden där vi bedömer att denna risk föreligger är rektorns roll i anmälningsförfarandet, anmälarens roll i utredning samt hantering av orosanmälningar som innefattar våld. Vi grundade även vår bedömning på att det framkommer olika information om delegation och ansvar processkartor.

Vidare bedömdes verksamhetens uppföljning och analys av orosanmälningarna vara i behov av att utvecklas. Vi grundade vår bedömning på att det inte finns tillförlitlig statistik över anmälningar och utredningar, och att det saknas statistik avseende utredningstider och ledtider för skydds- och förhandsbedömningar. Rättvisande statistik behöver tas fram och kultur- och folkhälsonämnden behöver regelbundet och mer frekvent än vad som sker idag ta del av både statistik och analyser. Genom analyserna av statistiken kan nämnden få en bättre bild av de omständigheter som kan föranleda en orosanmälan. Denna kunskap kan användas till att utveckla det förebyggande arbetet.

De båda nämnderna bedömdes sakna en struktur för systematisk och regelbunden samverkan, till exempel gällande statistik, analyser och informationsspridning. Genom ett ökat samarbete kan det samlade förebyggande och åtgärdande arbetet kring barn och unga stärkas. Detta gäller kring barn och unga där det förekommer en oro för att barnen far illa.

¹ Frågan kunde inte bedömas då det inte fanns tillräckliga underlag. Vi bedömde dock att det är en brist att det saknas underlag och uppföljning kring detta

Utifrån granskningsresultatet och våra bedömningar lämnade vi rekommendationer till berörda nämnder. Vi rekommenderade kultur- och folkhälsonämnden att:

- ▶ Säkerställa att tillförlitlig statistik över anmälningar, utredningar och ledtider för skydds- och förhandsbedömningar regelbundet sammanställs, analyseras och redovisas för nämnden.
- ▶ Fullfölja implementeringen av kvalitetsledningssystemet och tydliggöra ansvar och rutiner.
- ▶ Se över de arbetssätt och rutiner som reglerar anmälarens medverkan och utredning vid våld i nära relation.

Vi rekommenderade barn- och ungdomsnämnden att:

- ▶ Förtydliga instruktioner så att det framgår att anmälningsskyldigheten åligger varje enskild anställd och att rektorns roll i anmälningsförfarandet är frivillig.

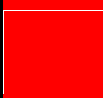

Vi rekommenderade både kultur- och folkhälsonämnden och barn- och ungdomsnämnden att:

- ▶ Gemensamt se över samverkansformer och tillse att det finns ett uttalat syfte och struktur för samverkan inklusive informationsspridning till såväl personal, som omfattas av anmälningsplikten, som till medborgare.

Granskning av arbetet med elever i behov av särskilt stöd

Granskningens syfte var att bedöma huruvida barn- och ungdomsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt arbetssätt avseende stödinsatser till elever i grundskola. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedömdes vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.

Helt uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
Ej uppfyllt	

Revisionsfrågor	Bedömning	
Finns rutiner för att upptäcka och utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd?		Delvis
Finns en tydlig ansvarsfördelning gällande arbetet med särskilt stöd?		Nej
Finns en struktur för att säkerställa att samråd sker med elevhälsan, eleven och dennes vårdnadshavare?		Ja

Den sammanfattande bedömningen var att Hylte kommun inte fullt ut säkerställt ett ändamålsenligt arbetssätt avseende stödinsatser till elever i grundskolan.

Bedömningen grundade sig på att det finns styrdokument och processer för arbetet med elever i behov av särskilt stöd men att processen behöver förtydligas och huvudmannen behöver följa upp en likvärdig tillämpning. Det finns i mallar en struktur för att säkerställa att samråd sker med elevhälsan, eleven och dennes vårdnadshavare men dessa mallars användning framgår inte i alla elevhälsoplaner.

Bedömningen var även att det delvis sker en ändamålsenlig uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Det är positivt att nämnden har fokus på kunskapsresultaten i både årskurs 3, 6 och 9 men utvecklingen går åt fel håll. Frågor som varför det är så stora skillnader i antalet åtgärdsprogram mellan olika skolor och mellan olika år behöver analyseras. Beror skillnaderna på skillnader i verkliga behov hos eleverna? Eller är påverkas antalet av hur skolan jobbar och hur bra personalen är på att upptäcka stödbehoven? Även förhållandet mellan andel behöriga lärare och elevernas resultat behöver ägnas uppmärksamhet, då lärarbehörigheten generellt är låg och skiljer sig åt mellan skolorna samt uppfattningen vid intervjuer är att de icke-behöriga lärarna oftare brister i dokumentation och överlämning.

Vidare var bedömningen att resursfördelningsmodellen behöver följas upp och dess effekter analyseras för att nämnden ska kunna fokusera på att skolorna har tillräckliga resurser för att tillgodose behoven av särskilt stöd och att likvärdigheten säkras.

Mot bakgrund av iakttagelserna och bedömningarna i rapporten rekommenderades barn- och ungdomsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det skapas en likvärdighet och tydlighet i ansvaret för särskilt stöd, till exempel genom att elevhälsoplanerna ses över eller att det tas fram centrala rutiner.
- ▶ Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet vidareutveckla uppföljning och analys avseende särskilt stöd. Till exempel behövs analys av skillnaderna i antal åtgärdsprogram mellan skolor och år.
- ▶ Utvärdera nuvarande resursfördelningsmodell med fokus på huruvida den tar hänsyn till skillnader mellan skolorna avseende elevernas stödbehov och det kompensatoriska uppdraget. I detta ingår frågan om lärar- samt logopedresurser.

3. Grundläggande granskning

Under september och oktober 2023 genomfördes presidie möten inom ramen för den grundläggande granskningen, då revisorerna träffade presidierna och förvaltningscheferna för kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden, omsorgsnämnden, tillsynsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, kultur- och folkhälsonämnden och Stiftelsen Hylte bostäder. Syftet med den grundläggande granskningen är att träffa nämnder och styrelse, informera sig om verksamheten och genomföra en övergripande granskning av all verksamhet. I samband med presidieträffarna inhämtas också information om respektive nämnds interna kontroll och måluppfyllnad.

Efter genomförd granskning konstaterades att:

- nämnderna har en god uppfattning om resultat och prognos och är medveten om risker och utmaningar i sina verksamheter samt informerar sig från verksamhetsledare och förvaltningschefer och verksamheter i förvaltningarna.
- nämnderna genomför riskanalys och upprättar internkontrollprogram kopplat till identifierade risker och dessa utvärderas två gånger årligen och rapporteras till kommunstyrelsen som också träffar nämnderna och följer upp verksamheten

- nämnderna jobbar med organisation och personal och ser fortsatta utmaningar i kompetensförsörjning och resurser till verksamheterna.
- cheferna i verksamheterna arbetar med arbetsmiljö, ofta i olika nätverk och kommunicerar mellan nämnd och ansvariga chefer.
- nämnderna arbetar med att beakta barnkonventionen vid beslut i verksamheterna enligt förfrågningar till nämnderna.

Kommunrevisionen har under året även medverkat som samtalspartner och rådgivare till olika förvaltningar och nämnder. Vi har även sammanträffat med olika företrädare för förvaltningarna för information om de olika verksamheterna i kommunen. Vi har haft regelbundna möten med kommunfullmäktiges presidium varvid det bl.a. diskuterats planering, aktuella och kommande granskningar m.m.

Under året har vi även deltagit i externa kurser avseende den revisionella verksamheten.